Eduskunta
Puolustusvaliokunta

HE 13/2018 vp

Sisäministeriön poliisiosaston asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan puolustusvaliokunta on pyytänyt sisäministeriön poliisiosastolta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Ehdotettua lakia sovellettaisiin Puolustusvoimien suorittamaan ja Puolustusvoimien lukuun suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn ja lakiin ehdotetaan keskitettäväksi henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntely muista puolustushallinnon laeista. Esitys liittyy Suomen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen, jonka taustalla on Euroopan unionin tietosuojaa koskeva sääntely.

Esityksen keskeiset ehdotukset

Poliisiosasto pitää perusteltuna Puolustusvoimien henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten keskittämistä ehdotetulla tavalla yhteen lakiin sekä sotilastiedustelua koskevien tehtävien hoitamiseksi tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn nostamista henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön piiriin. Myös nykyistä joustavampi, tietoluokkiin perustuva tietosisältöjen sääntely on poliisiosaston näkemyksen mukaan kannatettava ratkaisu.

Poliisiosasto pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että rikosasioiden tietosuojadirektiivin kansallista täytäntöönpanolakia sovellettaisiin Puolustusvoimien henkilötietojen käsittelyyn lakiehdotuksessa esitetyllä tavalla täytäntöönpanolain 10 §:n 2 momenttia, 54 §:ää ja 7 lukua lukuun ottamatta. Ehdotuksessa laiksi henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (HE 31/2018 vp) kyseistä yleislakia esitetään sovellettavaksi vastaavin rajauksin myös poliisin suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn, kun tietoja käsitellään kansallisen turvallisuuden suojaamisen yhteydessä.

Poliisiosastolla ei ole huomautettavaa myöskään ehdotetusta rekisteriperusteisesta sääntelytekniikasta. Kuten esityksen keskeisiä ehdotuksia koskevassa osiossa (s. 21) todetaan, ero henkilörekisterin ja tietyn käyttötarkoitusjoukon välillä ei tosiasiallisesti ole merkittävä, jos rekisteriä ei sidota laissa tiettyyn tietojärjestelmään. Ehdotetun rekisteriperusteisen sääntelytekniikan ja poliisin henkilötietolain uudistuksessa ehdotetun käsittelytarkoitusperusteisen sääntelytekniikan välisillä eroilla ei nähdä olevan vaikutusta poliisin ja Puolustusvoimien välisen tiedonvaihdon toimivuuteen.

Poliisiosasto näkee lisäksi kannatettavana siirtymisen nykyisistä Puolustusvoimien sisäisiä henkilötietojen luovutuksia koskevista säännöksistä sääntelyyn, joka koskee henkilötietojen käsittelyä muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen. Vastaava ratkaisu on arvioitu tarkoituksenmukaiseksi myös meneillään olevassa poliisin henkilötietolain uudistushankkeessa.

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Kirkkokatu 12
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

08.04.2018

Henkilötietojen luovutettavuus ja tiedonsaantioikeudet

Poliisin toiminnan kannalta keskeistä on, että viranomaisten välinen tiedonvaihto jatkuu tarkoituksenmukaisella tavalla nyt käsiteltävänä olevan esityksen sekä muiden Suomen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvien lakiehdotusten tultua voimaan.

Sisäministeriössä on parhaillaan käynnissä poliisin henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus. Poliisin henkilötietolakia koskeva hallituksen esitys on tarkoitus saattaa eduskunnan käsiteltäväksi syyskaudella 2018. Hankkeessa otetaan tarvittavin osin huomioon henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettavan uuden lain sääntely erityisesti liittyen viranomaisten väliseen tiedonvaihtoon.

Poliisiosasto pitää lähtökohtaisesti kannatettavana ehdotuksessa omaksuttua tavoitetta kaksinkertaisen sääntelyn karsimisesta siten, että henkilötietojen luovutettavuudesta säädettäisiin vain luovuttavan viranomaisen laissa. Mahdollisuuksia kaksinkertaisesta sääntelystä luopumiseen arvioidaan myös poliisin henkilötietolain jatkovalmistelussa, mutta tämänhetkisen arvion mukaan tiedonsaantioikeuksia koskevista säännöksistä ei pystytä kokonaisuudessaan luopumaan meneillään olevien hankkeiden puitteissa.

ylitarkastaja Suvi Pato-Oja

Tiedoksi

sisäministeri Mykkänen
vt. kansliapäällikkö Koskinen
erityisavustaja Andersson-Bohren
johdon sihteerit Lummi, Vihervirta ja Landström
osastopäällikkö Lammi
poliisijohtaja Viitanen
sisäministeriö/oikeusasiat
sisäministeriö/poliisiosasto